

Nasjonalt Program for Velferdsteknologi

Gevinstrealiseringsplan for trygghets- og mestringsteknologi i Frosta kommune

Innholdsfortegnelse

INTRODUKSJON	3
1. SAMMENDRAG	4
2. ENDRINGS- OG GEVINSTOVERSIKT	6
2.1 Lokaliserings- og varslingsteknologi	6
2.2 Digitalt tilsyn – kameratilsyn, bevegelses-, dør- og sengesensorer	8
2.3 Elektronisk medisineringsstøtte	11
2.4 Forutsetninger for at gevinstene blir realisert	13
2.5 Oppsummert endrings- og gevinstoversikt	14
3. GEVINSTVURDERING	17
3.1 Plan for utrulling av teknologi	17
3.2 Gevinster	18
3.3 Kostnader	24
3.4 Oppsummert gevinstvurdering	24
4. GEVINSTREALISERINGSPLAN	30
5. RAPPORTERING	37
5.1 Oppdatert gevinstvurdering	37
5.2 Målinger på resultatindikatorene	41
5.3 Gevinstoppfølging i drift	42
5.4 Læringspunkter	42

Introduksjon

Kommunene i Værnesregionen startet opp med velferdsteknologisatsingen i 2013 med uttesting av ulike sensorteknologier, der sensorsignaler kom direkte i den elektroniske pasientjournalen. Vårt oppdrag inn mot Nasjonalt Program for velferdsteknologi var utprøving og implementering av 80 trygghetspakker i regionen. Alle kommuner i regionen bruker samme type teknologi, derfor er noe av planen lik, men har lokale tilpasninger.

Underveis har vi sett at ulike teknologiske løsninger dekker ulike behov. Viktigheten med kartlegging av brukers behov er vesentlig for å kunne ta i bruk de riktige løsningene. De løsningene vi har i trygghetspakken i dag er; dørsensor, kameratilsyn, bevegelsessensor, GPS, sengesensor, medisindispenser og fallsensor.

Gevinstrealiseringsplanen er blitt utarbeidet med bistand fra PA Consulting, der man hadde 2 dager work-shops felles for kommunene i Værnesregionen og utarbeidet utkast til en gevinstrealiseringsplan og indikatorer som hver kommune har bearbeidet til sin egen plan.

Etter work-shopene har Frosta kommune arbeidet med skyggeregnskap, indikatorer og bearbeidet plan i egen organisasjon for å sikre god forankring og strategi for oppfølging av planen.

Gevinstrealiseringsplanen skal presenteres i ledergruppen, og ledere for hjemmetjenesten skal påse at gevinstrealiseringsarbeidet blir utført og rapportere gevinster til ledergruppen. Planen skal også orienteres om i politiske fora.

Innbyggertall pr.1.1.2016:
ca. 2631

Innbyggere over 65 år:
561

Trygghets- og mestrings-teknologi:

- GPS
- Dørsensor
- Sengesensor på bofellesskap
- Dørsensor på institusjon
- Medisindispensere
- Kameratilsyn

1. Sammendrag

Dette dokumentet inneholder en gevinstrealiseringsplan for trygghets- og mestringsteknologi i Frosta kommune i 2015-2017. Planen skal sikre god overgang fra pilotfasen til daglig drift, og drive realisering av gevinster fra velferdsteknologi.

Det ble kartlagt gevinster knyttet til lokaliseringsteknologi, digitalt tilsyn og elektronisk medisineringsstøtte. Planen skiller mellom gevinster knyttet til økt kvalitet, unngåtte kostnader og spart tid.

Netto nåverdi for trygghets- og mestringsteknologi er NOK 7,5 mill. Positiv netto nåverdi viser at de økonomiske gevinstene overstiger kostnadene, og at satsingen på velferdsteknologi er lønnsomt for kommunen. Forventede gevinster forsvarer investeringer i innføring av teknologi og bruk av ressurser i daglig drift.

Nåverdien er fordelt mellom årene på følgende måte:

- 2015: NOK 0,22 mill.
- 2016: NOK 2,66 mill.
- 2017: NOK 4,59 mill.

Det er større usikkerhet knyttet til gevinster i 2017. Realisering av disse gevinstene forutsetter at kommunen følger utrullingsplanen i kapitlet 3.1, og gjør gode valg rundt mottakere av teknologien.

Oppsummering av de viktigste gevinstene:

Økt kvalitet

- Økt livskvalitet for brukere gjennom økt trygghet, mestring og frihet
- Opprettholdelse av funksjonsnivå for brukere og utsatt økning av tjenester
- Brukere får medisiner til riktig tid
- Det unngås bruk av tvang og makt mot brukere
- Økt livskvalitet for pårørende gjennom redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet
- Bedre arbeidshverdag for ansatte gjennom økt trygghet og redusert stress

Unngåtte kostnader

- Utsatt behov for hjemmetjenester – brutto nåverdi på NOK 1,25 mill. i 2015-2017
- Unngåtte korttidsopphold – brutto nåverdi på NOK 0,65 mill. i 2015-2017
- Unngått oppbemanning på bemannede omsorgsboliger – brutto nåverdi på NOK 1,80 mill. i 2015-2017

- Utsatt behov for institusjonsplass – brutto nåverdi på NOK 2,44 mill. i 2015-2017

Spart tid

- Reduserte hjemmetjenester – brutto nåverdi på NOK 1,54 mill. i 2015-2017
- Spart tid på leteaksjoner – brutto nåverdi på NOK 0,85 mill. i 2015-2017

Det er større usikkerhet knyttet til unngåtte kostnader ift. spart tid. Unngåtte kostnader bør betraktes som sannsynlige, og ikke beviste gevinster.

Gevinstestimaterne er et potensial, ikke faktiske gevinster. Det kreves systematisk arbeid med realisering av gevinstene. Spart tid i tjenestene må omsettes til verdi for kommunen og brukerne, og unngåtte innleggelses på korttid- og langtidsopphold må følges opp med bevisste valg rundt omdisponering av sykehjemsplasser.

Kapittel 4 angir kommunens plan for realisering av gevinster. Planen detaljerer viktige tiltak for å kunne hente ut gevinster, og beskriver resultatindikatorer som skal brukes til gevinstoppfølging. Lederne skal ha ansvar for implementering av planen og oppfølging av gevinster i daglig drift.

2. Endrings- og gevinstoversikt

Kapitlet beskriver gevinstene som Frosta vil oppnå gjennom utrulling av trygghets- og mestringsteknologi. Kapitlet beskriver hvordan helse- og omsorgstjenestene skal endres ved hjelp av teknologi og hvilke positive effekter dette vil skape for brukere, pårørende og ansatte. Det angis videre forutsetninger for at gevinstene blir realisert.

2.1 Lokaliserings- og varslingsteknologi

Frosta kommune tilbyr lokaliseringsteknologi i trygghetspakken, som en del av pleie- og omsorgstjenesten. I noen tilfeller er den i tillegg til ordinære pleie- og omsorgstjenester, mens i andre tilfeller er den tatt i bruk som et forebyggende tiltak for å utsette behov for ordinære tjenester. Her kan pårørende sende SMS og motta varsel om hvor personen som benytter lokaliseringsteknologi er. Respons kan komme fra hjemmebasert omsorg i kommunen, men ofte er det pårørende selv som har lokaliseringsansvaret. Kommunen har opplærings- og veiledningsansvar, samt er disponibel for support ved behov. Tjenestereise er utarbeidet fra behov oppstår, til tjenesten er igangsatt og satt i drift. Det innebærer generell kartlegging, detaljkartlegging, opplæring, prøveperiode, oppfølging og avslutning. Det er også klart hvem i organisasjonen som gjør hva for å sikre god flyt i tjenestereisen, og for å sikre at alle momenter blir ivaretatt før teknologien blir satt i drift.

Lokaliseringsteknologi ble satt i drift sommeren 2016.

Endringer

Endringene i tjenesten er beskrevet i endrings- og gevinstoversikt i kapitlet 2.5. Med lokaliseringsteknologi kan brukere gå ut på egen hånd når de ønsker det og være funnet igjen ved behov. For mange brukere betyr det større frihet, økt aktivitet og mulighet til å bo lengre hjemme under trygge forhold.

Det blir også redusert behov for tilsyn og oppfølging fra kommunen og pårørende. Brukeren blir oppsøkt ved faktisk behov for bistand.

Gevinster

Gevinstene beskrevet under er basert på våre erfaringer med teknologien.

Økt livskvalitet for brukeren - økt trygghet, mestring og frihet:

Teknologien gir økt opplevelse av mestring og frihet for brukere. De opplever trygghet fordi de vet de blir bli funnet igjen hvis de ikke klarer å finne hjem. Det styrker mulighet til å leve et selvstendig liv.

Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester:

Brukeren får mulighet til å fortsatt være fysisk aktiv, og dette fremmer god helse. Realisering av gevinsten forutsetter fokus på hverdagsmestring og god dialog mellom bruker, pårørende og tjenesteyter.

Økt livskvalitet for pårørende – redusert belastning, økt trygghet og frigjort tid:

Flere av brukerne av lokaliseringsteknologi bor hjemme sammen med sin ektefelle. Pårørende opplever stor usikkerhet om brukeren klarer å finne tilbake fra gåturer. I tilfeller hvor ektefelle fortsatt er i jobb er det en stor belastning at ektefellen kan gå seg bort på dagtid. Hvis ikke lokaliseringsteknologi blir tatt i bruk må flere pårørende som er i arbeid søke om tilsyn på dagtid. Forutsetning for realisering av gevinsten er et godt samarbeid mellom pårørende og tjenesten.

Unngått bruk av makt og tvang:

Ofte har brukere et ønske om å gå tur, men pårørende eller ansatte må fysisk stoppe bruker fra å gå ut alene. Dette kan skape forvirring og kan oppleves nedverdiggende. Det kan også utløse frustrasjon og aggressivitet hos brukerne. Ved å ta i bruk lokaliseringsteknologi kan dette unngås.

Redusert bruk av beroligende medikamenter:

Brukerne har ofte en uro som resulterer i vandring. Når vandringen begrenser seg til små flater innendørs, på grunn av at det ikke er forsvarlig å sende brukerne ut alene, kan dette resultere i utagerende atferd. Gjentakende indre uro resulterer igjen til at man benytter medikamenter for at brukeren skal kunne ha et godt og verdig liv. Ved å ta i bruk lokaliseringsteknologi, kan man gi brukeren en frihet, og han får mulighet til å bevege seg utendørs, noe som kan forebygge uro og bruk av beroligende medikamenter

Unngåtte skader:

Ved unngåtte skader, kan en tenke seg unngåtte skader på inventar og utstyr ved utløp for frustrasjon for ikke å få gå ut. Men en kan også tenke seg at en bruker vil bli funnet på et tidligere tidspunkt dersom han skader seg ute, ved bruk av lokaliseringsteknologi. Det kan være avgjørende for liv og helse å bli funnet fort dersom en faller ute i kuldegrader, eller blir liggende med f.eks. bruddskader.

Spart tid på leteaksjoner:

Flere brukere av lokaliseringsteknologi har tidligere hatt tilsynsbesøk av hjemmetjenesten. Det har hendt at brukerne ikke har vært til stede når hjemmetjenesten kommer på tilsyn, da har hjemmetjenesten kommet innom på et senere tidspunkt. Det har hendt at brukerne heller ikke har vært hjemme. Da har pårørende blitt kontaktet, og helsepersonell har begynt å organisere en leteaksjon, der flere helsepersonell er ute på leting etter vedkommende. Hvis de ikke har funnet personen innen et gitt tidspunkt har de tatt kontakt for større bistand fra politi og

lokale ressurser for å bistå under leting. Dette medfører ekstra ressurser både fra kommunen, andre offentlige etater og frivillige ressurser. Ved å ta i bruk lokaliseringsteknologi kan man søke opp hvor brukerne befinner seg å bistå med veiledning for å finne tilbake.

Redusert behov for hjemmetjenester:

Tidligere har man satt inn tilsynsoppdrag fra hjemmetjenesten for å se at brukeren befinner seg hjemme. Spesielt hvis pårørende er ute i arbeid, eller er lenge borte fra hjemmet, vil det oppstå et behov for tilsyn. Med å ta i bruk lokaliseringsteknologi ser man at der det kun er behov for tilsynsoppdrag, kan dette tas helt eller delvis bort, da helsepersonell får et varsel hvis brukerne går utenfor et bestemt område (geofence), eller at pårørende selv kan søke opp brukerne ved behov.

Unngått oppbemanning på institusjoner/omsorgsboliger:

Dette punktet kan sees i sammenheng med punktet «bruk av beroligende medikamenter». Man ser at ved at brukerne får mulighet til å bevege seg fritt i et definert område (ut fra faglige, etiske og juridiske vurderinger) hindrer man ofte den indre uroen som kan forekomme for personer som ønsker å være aktive. Oppstår det uro, og brukere som har et ønske om å vandre- men det ikke kan møtes på grunn av helsesituasjonen eller situasjonen på enhet, kan det medføre at man må bemanne opp enheten for å hindre fare for liv og helse. Ved å ta i bruk lokaliseringsteknologi kan dette i noen tilfeller unngås.

Utsatt behov for institusjonsplass/omsorgsbolig:

I flere tilfeller har tjenesten sett at lokaliseringsteknologi kan gi brukeren muligheten til å bo lengre hjemme med hjelp av teknologi.

Bedre arbeidshverdag for ansatte:

Hvis brukerne er mer tilfreds med sine tjenester, altså bevegelsesfrihet, trygghet og frihet til å gå ut på egen hånd når man selv ønsker det, bidrar dette til at brukerne opplever egenmestring. Dette gir også ringvirkninger på at ansattes arbeidshverdag blir bedre, da man legger til rette for selvstendighet og kan i større grad bidra med veiledning i forkant (hverdagsmestringsfokus) enn å komme for sent inn med tjenester som gjør til at man må iverksette strakstiltak som kan være til byrde både for bruker og helsepersonell.

2.2 Digitalt tilsyn – kameratilsyn, bevegelses-, dør- og sengesensorer

En kommune i Værnesregionen har tatt i bruk kameratilsyn i pilot, og hvis dette blir aktuelt i Frosta så innhenter vi erfaringer og råd både ved implementering og drifting fra andre kommuner i Værnesregionen.

Sengesensor gir et varsel ved fravær i seng innenfor et gitt tidsintervall. Tidsinnstillingen kan individuelt innstilles til å gjelde fra 8 sekunder opptil 30 minutter. Hvis brukeren ikke er tilbake til sengen innen det innstilte tidspunktet, blir det sendt en SMS til hjemmetjenesten i den enheten/ sonen brukeren tilhører, og man kan da utføre et tilsyn for å avdekke behov for bistand. Denne teknologien ble satt i drift mars 2013.

Dørsensor monteres på brukers ytterdør og i noen tilfeller verandadør. Denne teknologien blir registrert i brukers elektroniske pasientjournal (EPJ). Her blir også tidsintervall lagt til, slik at man kan definere hvilken tidsperiode sensoren skal gi et varsel til tjenesten, dette skal individuelt innstilles ut fra brukers behov og omgivelsene (f. eks. årstid). Når bruker åpner døren i den gitte tidsperioden blir den registrert i pasientjournalssystemet. Ansatte med tilgang til den brukeren i journalssystemet og som er logget på, får en SMS om «alarm av type dør» er løst ut. Respons på alarm gjennomføres ved at ansatt so har tatt ansvar for alarmen går inn i EPJ og iverksetter tiltak, lukker alarmen og skriver rapport på det iverksatte tiltaket. Teknologien ble satt i drift mars 2013.

Bevegelsessensor kan settes hvor som helst i rommet ut fra faglige, etiske og juridiske vurderinger. Kommunen er har man stor bevissthet rundt hvorfor man benytter denne sensoren, da det i mange tilfeller er forsvarlig at brukeren kan bevege seg fritt i egen leilighet, mens i andre tilfeller er det stor fare for fall når brukeren står opp på natt. Da kan man bruke denne som et forebyggende tiltak. Det kan også være nyttig å fange opp hvis brukeren befinner seg i yttergang og er på vei ut. Denne sensoren blir også registrert i journalssystemet på samme måte som dørsensoren. Teknologien ble satt i drift mars 2013.

Alle disse teknologiene blir satt i verk ut fra faglige, etiske og juridiske vurderinger som er utført i forkant for å sikre forsvarligheten. Det er ofte at en bruker kan ha flere teknologier i hjemmet for å sikre god tjenestekvalitet. Teknologien er satt inn for å understøtte tjenestebehovet, og er ikke nødvendigvis en erstatning for ordinære tjenester. Vi har utarbeidet en tjenestereise fra behov oppstår, til tjenesten er igangsatt og satt i drift for hver enkelt teknologi i digitalt tilsyn.

Endringer

En sentral endring er at tjenesten oppsøker bruker når det er behov for tjeneste, og ikke når tjenesten anser det som nødvendig. Tidligere ble det utført tilsyn på nattetid for å sikre at brukeren har det bra, nå utføres tilsyn ved behov ut fra utløst sensor/ alarm.

Når det først oppstår hendelser, kan tjenesteutøver gi raskere hjelp. Hendelser blir oppdaget umiddelbart gjennom varsling fra sensor/alarm og ikke ved neste besøk. Brukeren unngår eksempelvis å være liggende etter et fall før neste tilsyn utføres.

Gevinster

Gevinstene beskrevet under er basert på våre erfaringer med teknologien.

Mindre forstyrrelser og bedre nattesøvn for bruker:

Tidligere ble det utført tilsyn opptil flere ganger per natt for å sikre at brukeren ikke er ute på vandring eller har hatt et fall. I flere tilfeller oppdager vi at brukeren har tidligere vært mye våken og vandret i leiligheten på nattestid etter tilsyn er utført. Etter teknologien har blitt satt i drift, ser vi at flere brukere sover uforstyrret gjennom hele natten. Det er rimelig å anta at brukeren tidligere har våknet på grunn av at tilsynet og har hatt vansker for å finne natteroen igjen. Dette gir økt kvalitet på tjenesten.

Økt verdighet for bruker:

Vi har også brukere som har et behov for bistand når de våkner på nattestid, men som ikke har mulighet til å signalisere dette til helsepersonell. Ved at helsepersonell kan observere når brukeren har behov for bistand, bidrar til å ivareta verdigheten til brukeren.

Økt trygghet for brukere:

Ved å ta i bruk ulike teknologiske løsninger for digitalt nattilsyn tilpasset hver enkelt bruker, bidrar dette til at tjenesteytere/ pårørende får et varsel hvis det skjer avvik på natt, for eksempel fall i trapp som gjør til at man ikke er i stand til å gi beskjed. Brukerne har flere ganger referert til at den tryggheten teknologien medfører, at det går automatisk varsel ved avvik, bidrar til at man kan bo hjemme lengre.

Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester:

Brukerne får bistand når de har reelle behov, og ikke bare når helsepersonell planlegger tilsyn etter en standard, eller form for minstekrav. Tilsyn utføres ved faste tidspunkter. Det kan ofte skje uheldige episoder mellom tilsynene som gjør at brukerne må vente på hjelp hvis de ikke er i stand til å gi beskjed selv. Når teknologi tas i bruk, får tjenesten et varsel ved avvik. Ved akutte hendelser får brukeren rask hjelp, og dette reduserer omfang av skader som kan føre til fallende funksjonsnivå.

Økt livskvalitet for pårørende:

I flere tilfeller er det pårørende som har et sterkt ønske om at brukerne får bistand, da de er bekymret for sine nærmeste. Flere av våre brukere av digitalt tilsyn har ektefelle som tidligere har vært utslitt da de har ofte vært våken på nattestid for å kunne fange opp hvis brukerne har stått opp. Ved å ta i bruk teknologi kan de/ hjemmetjenesten få et varsel hvis brukeren er oppe, og dermed kan ektefelle slippe bedre av, og dermed ha bedre forutsetninger for å kunne la brukeren bo lengre

hjemme. Pårørende får også større bevegelsesfrihet, da de vet de får et varsel hvis avvik skjer. Forutsetning for realisering av gevinsten er et godt samarbeid mellom pårørende og tjenesten.

Redusert antall hjemmebesøk / faste tilsyn på institusjoner eller omsorgsboliger:

Helsepersonell har ofte utført tilsyn uten at det i utgangspunktet har vært behov for det. Dette fordi de ønsker å komme tidlig inn for å unngå uheldige hendelser hos enkelte. Ved å ta i bruk digitalt nattilsyn unngår personell faste tilsynsrunder, men kan gjennomføre det fra vaktrommet.

Tjenesten kan nå omdisponere ressursene, slik at man kan bruke arbeidstid på andre oppgaver. For eksempel kan nattevakten som får tid spart på tilsynsoppdrag utføre andre administrative og praktiske arbeidsoppgaver som avlaster dagvakten. Da får de bruke tiden mer brukerrettet.

Utsatt behov for institusjonsplass/omsorgsbolig:

I flere tilfeller har tjenesten sett at digitalt tilsyn kan gi brukeren muligheten til å bo lengre hjemme med hjelp av teknologi.

Spart tid på leteaksjoner:

Dørsensorer gir et varsel hvis brukerne går ut på nattestid. Dette gjør til at pårørende/hjemmetjenesten får et varsel, og kan bistå brukeren og dermed forebygge større leteaksjoner.

Bedre arbeidshverdag:

Helsetjenesten får et varsel når brukeren har behov for bistand, og tilsynsoppdrag for å observere at brukerne har det bra på natt, kan avsluttes. Dette gir mer rom for fleksibilitet i tjenesten.

2.3 Elektronisk medisineringsstøtte

Flere kommuner i Værnesregionen har tatt i bruk elektronisk medisineringsstøtte både som en forebyggende tiltak og som en tilleggstjeneste til ordinær hjemmetjeneste. Frosta kommune har vurdert dette og ser for seg det kan høstes erfaringer fra de andre kommunene i regionen i en implementeringsperiode.

Medisineringsstøtte brukes av brukere i eldreomsorg og i rus/psykiatritjenesten. I eldreomsorgen er den tatt i bruk som både forebyggende tiltak og som en tilleggstjeneste. I noen tilfeller er det pårørende som får et varsel når medisinen ikke er tatt, men i de fleste tilfellene er det hjemmetjenesten som får varslet, og håndterer det ved å ringe opp brukere eller utføre tilsyn.

For brukere i rus/psykiatritjenesten handler det om struktur og mulighet til å være selvstendig, og skape et tillitsforhold som gjør til at brukerne klarer å mestre medisineringsen selv.

I de fleste tilfellene blir medisineringsstøtte i trygghetspakken satt i drift på grunn av at brukerne glemmer å ta medisinen, men det kan også være at brukerne har behov for riktig medisin til riktig tid. Dette forutsetter dialog med fastlege. På samme måte som for de andre teknologiene, har vi tjenestereise fra behov oppstår til tjenesten er i drift og eventuelt avsluttes.

Endringer

Når elektronisk medisindispenser tas i bruk, kan brukeren få riktig medisin til riktig tid uten daglig bistand fra hjemmetjenesten. Dispenseren blir levert en gang per 1-2 uker og brukeren kan selv ta medisiner. Brukeren slipper å vente på hjemmetjenesten og kan få medisiner til akkurat samme tidspunkt hver dag.

Gevinster

Medisiner gis til riktig tid:

Vi har tilfeller der praksis har vært at hjemmetjenesten har ytet bistand hos brukeren på morgenen og satt medisin i plastbeger, slik at brukeren håndterte dette selv senere på dagen. Ved å ta i bruk medisineringsstøtte bidrar dette til økt kvalitetssikring i tjenesten fordi bruker blir påminnet når medisiner skal tas.

Økt livskvalitet for brukeren - økt trygghet, mestring og frihet:

Medisinstøtte gir store gevinster ved at brukerne opplever egenmestring, økt bevegelsesfrihet og brukeren oppnår store effekter med å være selvstendig. Tidligere har hjemmetjenesten vært på tilsyn hos brukeren for å utlevere medisin flere ganger daglig. Da er det en forutsetning av brukeren befinner seg i nærheten. Dette resulterer i at de får redusert bevegelsesfriheten, og blir avhengig av å være hjemme når hjemmetjenesten skal yte bistand. Ved å ta i bruk medisineringsstøtte blir bevegelsesfriheten økt ved at brukeren kan ta med dispenser hvor enn de befinner seg.

Økt livskvalitet for pårørende:

Pårørende henvender seg ofte til helsetjenesten og er bekymret for sine nærmeste. Det er ofte en belastning å skulle følge opp medikamenter for sine nærmeste. Når hjemmebasert omsorg har overtatt ansvaret for medikamenthåndteringen har det resultert i at brukere har fått utført bistand ved fysisk oppmøte fra hjemmetjenesten. Dette har krevd at brukeren må være tilstede når tjenesten kommer. Ved å ta i bruk elektronisk medisineringsstøtte, kan man oppnå større egenmestring og øke bevegelsesfriheten. Dette gir god livskvalitet for både bruker og pårørende. Forutsetning for realisering av gevinsten er et godt samarbeid mellom pårørende og tjenesten.

Redusert antall besøk av hjemmetjenesten:

De tilsynsoppdragene som kun har medisineringsstøtte kan erstattes med medisindispenser. Dette gjør til at helsepersonell får mer tid til å arbeide med andre arbeidsoppgaver som kan være både administrativt og brukerrettet. Dette gir gode tjenester til de brukere som har et reelt behov for personlig kontakt, og ikke kan nyttiggjøre seg teknologien.

2.4 Forutsetninger for at gevinstene blir realisert

Det er en rekke viktige forutsetninger for at gevinstene blir realisert – disse er beskrevet i kapitlet 2.5. Forutsetningene skal sikre et helhetlig tjenesteforløp som gir forventede gevinster til alle parter.

Forutsetninger er definert på bakgrunn av:

Erfaringer fra andre kommuner

Ved implementering av trygghets- og mestringsteknologi i pleie- og omsorgstjenesten innhentet vi erfaringer fra andre kommuner som har kommet langt med implementering av de ulike teknologiene. Formålet var å sikre at vi kan yte god og sikker tjeneste til våre innbyggere ved bruk av trygghets- og mestringsteknologi.

Egne erfaringer fra utprøvsperioden

Vi har testet ut teknologien før den ble tatt i bruk og samlet opp gode erfaringer for videre arbeid i daglig drift.

2.5 Oppsummert endrings- og gevinstoversikt

Arbeidsprosess	Endring	Gevinst	Forutsetninger
Lokaliseringsteknologi			
Hjemmetjeneste: Leting etter brukere og bistand ved fall eller andre hendelser	Enklere å finne brukere hvis de går seg bort (kommer utenfor varslingsområde) eller ønsker bistand. Brukere får raskere hjelp ved behov.	<ul style="list-style-type: none"> • Unngåtte skader som kan føre til innleggelse på korttidsopphold eller sykehus • Spart tid på leteaksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Sikker og pålitelig teknologi • Riktig valg av brukere • Individuelt tilpassede løsninger • Kompetanse hos brukere og ansatte • Holdningsarbeid blant ansatte • God dokumentasjonspraksis for å sikre riktige brukeropplysninger • Gode prosedyrer og veiledninger • Teknisk bistand tilgjengelig 24/7 • God responstjeneste • Samarbeid med pårørende og nettverk • Holdningsarbeid blant befolkning • Holdningsarbeid blant brukere og pårørende • God signal- og mobildekning
Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Turer ute.	Trygghet og frihet til å gå ut på egen hånd når bruker ønsker det.	<ul style="list-style-type: none"> • Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, mestring og bevegelsesfrihet • Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet • Unngått bruk av tvang og makt • Redusert bruk av beroligende medikamenter • Unngått oppbemanning på bemannede omsorgsboliger knyttet til håndtering av uro og konflikter • Bedre arbeidshverdag for ansatte - økt trygghet, redusert stressnivå og mer målrettet tjeneste • Redusert korttids sykefravær pga. bedre arbeidshverdag 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Ethiske refleksjoner blant ansatte

Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Bistand til fysiske og sosiale aktiviteter.	Fysisk og sosial aktivitet opprettholdes eller økes.	<ul style="list-style-type: none"> • Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester • Utsatt behov for hjemmetjenester 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Motivasjon til å gå ut og holde seg aktiv hos brukere
<Tildelingskontoret: Tildeling av plasser på institusjoner og bemannede omsorgsboliger	Brukeren kan bo lengre hjemme	<ul style="list-style-type: none"> • Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, mestring og bevegelsesfrihet • Utsatt behov for institusjonsplass eller bemannet omsorgsbolig 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Velferdsteknologi ses i sammenheng med andre tiltak • Samarbeid med pårørende og nettverk
Hjemmetjeneste: Fysisk tilsyn	Redusert behov for fysisk tilsyn	<ul style="list-style-type: none"> • Redusert antall besøk av hjemmetjenesten • Utsatt behov for hjemmetjenester • Redusert antall personer å forholde seg til (pga. redusert antall besøk av hjemmetjenesten) 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Vedtakene blir kontinuerlig justert etter behov
Pårørende: Privat hjelp	Redusert behov for bistand fra pårørende	<ul style="list-style-type: none"> • Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet • Redusert behov for avlastningsopphold 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Samarbeid med pårørende og nettverk
Digitalt tilsyn: kameratilsyn, bevegelses-, senge-, og dørsensorer			
Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Fysisk tilsyn	Redusert behov for fysisk tilsyn	<ul style="list-style-type: none"> • Redusert antall besøk av hjemmetjenesten/unngått oppbemanning på natt, pga. redusert behov for faste tilsynsrunder • Bedre arbeidshverdag for ansatte - økt trygghet, redusert stressnivå og mer målrettet tjeneste • Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, økt mestring og bedre nattesøvn 	<ul style="list-style-type: none"> • Sikker og pålitelig teknologi • Riktig valg av brukere • Individuelt tilpassede løsninger • Kompetanse hos brukere og ansatte • Holdningsarbeid blant ansatte • God dokumentasjonspraksis for å sikre riktige brukeropplysninger • Gode prosedyrer og veiledninger • Tilgjengelig teknisk bistand • God responstjeneste • Samarbeid med pårørende og nettverk • Holdningsarbeid blant befolkning • Holdningsarbeid blant brukere og pårørende • God signal- og mobildekning
Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Bistand ved fall eller andre hendelser	Enklere å gi rask hjelp til brukere som trenger det der og da	<ul style="list-style-type: none"> • Utsatt behov for institusjonsplass eller bemannet omsorgsbolig 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1

		<ul style="list-style-type: none"> • Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, økt mestring og bedre nattesøvn • Redusert antall personer å forholde seg til (pga. redusert antall besøk av hjemmetjenesten) • Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester 	
Pårørende: Privat hjelp	Redusert behov for bistand fra pårørende	<ul style="list-style-type: none"> • Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1
Hjemmetjeneste: Leting etter brukere	Gjelder kun dørsensor: Enklere å finne brukere hvis de går seg bort (kommer utenfor varslingsområde) eller ønsker bistand.	<ul style="list-style-type: none"> • Spart tid på leteaksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1
Elektronisk medisineringsstøtte			
Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Dosering av medisiner	Elektronisk medisindispenser kan fylles ut og leveres hver 14. dag.	<ul style="list-style-type: none"> • Redusert antall besøk av hjemmetjenesten • Redusert antall personer å forholde seg til (pga. redusert antall besøk av hjemmetjenesten) • Økt livskvalitet for pårørende - økt trygghet og frihet • Økt livskvalitet for brukeren: økt trygghet, mestring og frihet 	<ul style="list-style-type: none"> • God signal- og mobildekning • Sikker og pålitelig teknologi • Riktig valg av brukere • Individuelt tilpassede løsninger • Kompetanse hos brukere og ansatte • Holdningsarbeid blant ansatte • God dokumentasjonspraksis for å sikre riktige brukeropplysninger • Gode prosedyrer og veiledninger • Samarbeid med pårørende og nettverk • Tilgjengelig teknisk bistand
Hjemmetjeneste og omsorgsboliger: Utdeling av medisiner	Behøves ikke tilstedeværelse ved medisinutdeling. Brukeren slipper å vente hjemme på hjemmetjenesten, og har frihet til å sette opp sin dag som ønsket. Atmosfærene hjemme blir mer privat.	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1 • Medisiner gis til riktig tid 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som for punkt 1

3. Gevinstvurdering

Kapitlet inneholder vurdering av gevinstene som Frosta kommune vil oppnå gjennom utrulling av trygghets- og mestringsteknologi, og detaljerer hvordan disse skal måles. Gevinstvurderingen er gjort over perioden 2015-2017.

3.1 Plan for utrulling av teknologi

Kommunene i Værnesregionen har tatt i bruk mange typer teknologier inn mot trygghetspakker. Det er viktig at man ikke implementerer for mange nye elementer, før man er trygg på bruk av hver enkelt teknologi. Trygge tjenesteutøvere yter gode, effektive og kvalitetssikrede tjenester. Kommunene har tatt et bevisst valg på bruk av de teknologiene man har satt i drift, men det har vært utfordring med ulike plattformer og ulike måter å programmere teknologien på. Det er IT-avdelingen i Værnesregionen som bistår på det tekniske området. For å få en god logistikk fra behov oppstår, til tjenesten er i drift, er det opprettet et grensesnitt på kommunenes intranettside. Der meldes behov for teknologi inn, og IT-medarbeidere programmerer og avslutter saken når jobben er gjort. Dette grensesnittet kan også brukes ved support på IT-teknisk utstyr. I denne gevinstrealiseringsplanen tar man utgangspunkt i de teknologiene vi allerede har i drift og skalering av denne.

Det er ønskelig å ta i bruk helseteknologi som for eksempel medisinske målinger og avstandsoppfølging av kroniske syke på sikt. Det anbefales også fra nasjonale myndigheter en implementering av elektroniske dørlåser. Dette er også noe man kan sette i drift frem i tid.

Teknologi	Forventet antall brukere	
	2016	2017
GPS Safemate	4	6
Dørsensor	3	4
Sengesensor	1	2
Elektronisk medisindispenser	0	2
Kameratilsyn	0	1

3.2 Gevinster

Frosta kommune har gjort vurdering av gevinster knyttet til økt kvalitet, spart tid og unngåtte kostnader i 2015-2017.

Kvalitative gevinster ble vurdert gjennom erfaringer fra tjenesten og følgeforskningen.

Økonomiske gevinster ble vurdert på bakgrunn av skyggeregnskap som ble utarbeidet for alle dagens brukere av trygghets- og mestringsteknologi. I skyggeregnskapet ble det gjort vurdering på hvilke tjenester brukerne ville fått uten teknologi i 2015-2017. Vurderingene ble gjort på bakgrunn av informasjon i pasientjournalene, i tett dialog med personene som kjenner brukerne godt og saksbehandlere. Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for å estimere gevinster for fremtidige trygghetspakker som Frosta kommune planlegger å innføre frem til 2017.

Det ble videre definert hvordan gevinstene skal følges opp i daglig drift. Frosta kommune har definert resultatindikatorer for prioriterte gevinster. Tall på indikatorene skal hentes fra pasientjournalssystemet og kvalitetssystemet, og registreres i en Excel-fil hvert kvartal. Samlede gevinster per bruker og avdeling skal følges opp av avdelingsleder gjennom dialog med bruker og/eller pårørende. Det skal videre rapporteres på gevinster til tjenesteleder og sektorleder.

Økt kvalitet

Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester

Vurdering:

Som beskrevet i kapittel 2, forventer kommunen at trygghets- og mestringsteknologi kan føre til økt aktivitet for brukeren og redusere omfang av skader ved fall og andre akutte hendelser. Dette kan bidra til å opprettholde brukernes funksjonsnivå og utsette økning i tjenester.

Kommunen har analysert utviklingen i IPLOS-score for dagens brukere av teknologi. Tallene viser ikke et tydelig forhold mellom bruk av trygghetspakken og brukernes funksjonsnivå. Kommunen skal følge opp IPLOS-score for brukere av teknologi fremover for å bekrefte eller forkaste gevinsten.

Oppfølging i daglig drift:

IPLOS-score for brukerne skal hentes fra tjenestebildet i pasientjournalssystemet og registreres i Excel. For at tjenesten kan stole på tallene som hentes ut, må IPLOS være registrert riktig og oppdatert. Dette er ikke alltid tilfelle i dag. Det er behov for styrket dokumentasjonspraksis og systematisk reevaluering.

Økt livskvalitet for brukere – økt trygghet, mestring og bevegelsesfrihet

Vurdering:

Erfaringene fra utprøvningsperioden og følgeforskningen beviser at trygghets- og mestringsteknologi gir økt livskvalitet for brukere. Tjenestene har observert at brukere får økt trygghet, ikke blir forstyrret av unødvendige tilsyn, blir mer selvstendige og kan bo lengre hjemme. Gevinstene skal dokumenteres gjennom følgeforskningen.

Oppfølging i daglig drift:

Det skal benyttes en enkel spørreundersøkelse. Spørreundersøkelsen vil bestå av 3-5 spørsmål med skala. Spørsmålene skal stilles og dokumenteres av primærkontakten under evalueringssamtale. Spørsmålene skal legges inn på tiltaket «Evaluering» i pasientjournalssystemet.

Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet

Vurdering:

Erfaringene fra utprøvningsperioden og følgeforskningen beviser at trygghets- og mestringsteknologi gir økt livskvalitet for pårørende. Tjenestene har observert at pårørende får økt trygghet, redusert psykisk belastning og mindre behov for å gi bistand/tilsyn til sine nærmeste. Gevinstene skal dokumenteres gjennom følgeforskningen.

Oppfølging i daglig drift:

Det skal benyttes en enkel spørreundersøkelse. Spørreundersøkelsen vil bestå av 3-5 spørsmål med skala. Spørsmålene skal stilles og dokumenteres av primærkontakten under evalueringssamtale. Spørsmålene skal legges inn på tiltaket «Evaluering» i pasientjournalssystemet.

Tjenesten skal i tillegg følge opp antall avlastningsopphold. Tallene skal hentes fra tjenestebildet i pasientjournalssystemet og registreres i Excel hvert kvartal. Dette forutsetter at tjenesten dokumenterer avlastningsopphold på en god måte.

Bedre arbeidshverdag for ansatte - økt trygghet og redusert stressnivå

Vurdering:

Erfaringene fra utprøvningsperioden og følgeforskningen beviser at trygghets- og mestringsteknologi gir ofte bedre arbeidshverdag for ansatte. Gevinstene skal dokumenteres gjennom følgeforskningen. Værnesregionen skal i tillegg gjennomføre

en enkel nettbasert ansattundersøkelse ved prosjektets slutt. Undersøkelsen skal utarbeides på bakgrunn av beste praksis fra andre kommuner.

Oppfølging i daglig drift:

Avdelingsledere skal følge opp sine medarbeidere kontinuerlig i daglig drift. Dette skal gjennomføres som en del av den daglige dialogen, diskusjoner under personalmøter og i medarbeidersamtaler. For at gevinsten kan følges opp på en god måte, må lederne være bevisste på sitt ansvarsområde.

Medisiner gis til riktig tid

Vurdering:

Kommunen har erfart at elektroniske medisindispensere sørger at medisiner gis til omtrent samme tidspunkt hver dag. Kommunen har analysert utviklingen i medisineringsavvik for dagens brukere av dispenserne. Tallene viser ikke et tydelig forhold mellom bruk av dispenserne og antall medisineringsavvik. Kommunen skal følge opp antall medisineringsavvik for brukere av teknologi fremover for å bevise gevinsten. Følgforskningen skal også dokumentere gevinsten gjennom dialog med brukere og pårørende.

Oppfølging i daglig drift:

Statistikk på medisineringsavvik skal hentes fra avvikssystemet og legges inn i Excel hvert kvartal. Systematisk oppfølging av denne gevinsten forutsetter god dokumentasjon på tiltaket medikamenthåndtering og registrerte avvik.

Unngått bruk av tvang og makt

Vurdering:

Kommunen opplever ut fra tilbakemeldinger fra bruker og pårørende at brukere av lokaliseringsteknologi får større bevegelsesfrihet. Kommunen har analysert utviklingen i avvik på bruk av tvang og makt for dagens brukere av GPS. Tallene viser ikke et tydelig forhold mellom bruk av teknologien og antall avvik på bruk av tvang og makt. Kommunen skal følge opp antall avvik på dette området fremover for å bevise gevinsten. Følgforskningen skal også dokumentere gevinsten gjennom dialog med brukere og pårørende.

Oppfølging i daglig drift:

Statistikk på avvik på bruk av tvang og makt skal hentes fra avvikssystemet og legges inn i Excel hvert kvartal. Systematisk oppfølging av denne gevinsten forutsetter god dokumentasjon på registrerte avvik.

Unngåtte kostnader

Utsatt behov for hjemmetjenester

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne og saksbehandlerne vurdert hvilke tjenester dagens brukere av teknologi ville fått uten teknologi i 2015-2017. Det ble tatt med både forventet tjenestetid, kjøretid, bilslitasje og utgifter til bensin.

Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for estimering av unngåtte hjemmetjenester for planlagte trygghetspakker i 2017. Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Vedtakstimer på hjemmesykepleie fra tjenestebildet i pasientjournalssystemet skal registreres i Excel hvert kvartal.

Unngåtte skader som kan føre til innleggelse på korttidsopphold eller sykehus, og økt bistandsbehov

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne estimert unngåtte korttidsopphold for dagens brukere av teknologi i 2015-2017. Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Antall innleggelser på korttidsopphold og sykehus skal hentes fra tjenestebildet i pasientjournalssystemet og legges inn i Excel hvert kvartal.

Utsatt behov for institusjonsplass eller bemannet omsorgsbolig

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne og saksbehandlerne vurdert om det ble unngått plasser på institusjon/bemannet omsorgsbolig for dagens brukere av teknologi i 2015-2017. Det ble videre estimert antall dager som ble unngått per år.

Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for estimering av unngåtte plasser på institusjon/bemannet omsorgsbolig for planlagte trygghetspakker i 2017. Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Det skal registreres i Excel-oversikten når brukerne blir overført til institusjon eller bemannet omsorgsbolig. Denne informasjonen skal brukes til å regne ut antall måneder fra tildeling av velferdsteknologi til overføring til institusjon eller bemannet omsorgsbolig.

Unngått oppbemanning på bemannede omsorgsboliger knyttet til håndtering av uro og konflikter og nattilsyn

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne vurdert oppbemanning som er/blir unngått ved hjelp av teknologi i 2015-2017.

Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for estimering av oppbemanning som kan unngås gjennom videre utrulling av planlagte trygghetspakker i 2017.

Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Indikatoren for denne gevinsten er overtids-/innleieforbruk på institusjoner og bemannede omsorgsboliger per måned i kroner. Avdelingslederene følger opp indikatoren i daglig drift allerede. Det blir ikke introdusert særskilt rapportering på dette for velferdsteknologi, men indikatoren skal følges opp på generell basis. For at gevinsten kan følges opp på en god måte, må lederne være bevisste på den.

Redusert korttids sykefravær pga. bedre hverdag og redusert stress for ansatte

Vurdering:

Kommunen forventer at bedre arbeidshverdag for ansatte kan føre til redusert sykefravær. Gevinsten blir bevist av følgeforskningen gjennom intervjuer med ansatte.

Oppfølging i daglig drift:

Indikatoren for denne gevinsten er korttids sykefravær per enhet. Avdelingslederene følger opp indikatoren i daglig drift allerede. Det blir ikke introdusert særskilt rapportering på dette for velferdsteknologi, men indikatoren skal følges opp på generell basis. For at gevinsten kan følges opp på en god måte, må lederne være bevisste på den.

Spart tid

Spart tid på leteaksjoner

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne benyttet dokumentasjon fra pasientjournalssystemet til å estimere spar tid på leteaksjoner for dagens brukere av teknologi i 2015-2017.

Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for estimering av spart tid på leteaksjoner for planlagte trygghetspakker i 2017. Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Denne gevinsten skal kun evalueres ved prosjektets slutt. Oppfølging av gevinsten i daglig drift er for tidkrevende.

Redusert antall besøk av hjemmetjenesten

Vurdering:

I skyggeregnskapet har tjenesteyterne gått inn på tjenestebildet for dagens brukere av teknologi og registrert redusert vedtakstid i 2015-2016. Det ble videre estimert redusert kjøring.

Skyggeregnskapet dannet grunnlaget for estimering av reduserte besøk for dagens og fremtidige trygghetspakker i 2017. Skyggeregnskapet skal oppdateres med faktiske tall ved prosjektets slutt.

Oppfølging i daglig drift:

Antall besøk og vedtakstimer på hjemmesykepleie fra tjenestebildet i pasientjournalssystemet skal registreres i Excel hvert kvartal.

Ikke-vurderte gevinster

Enkelte gevinster ble ikke vurdert, fordi det mangler tallgrunnlaget eller fordi de har vært for tidkrevende å måle. Dette gjelder «*reduert antall personer å forholde seg til*» og «*reduert bruk av beroligende medikamenter*».

3.3 Kostnader

Investeringer

Det ble inkludert følgende investeringskostnader:

- Innkjøp av sensorer og alarmer – innkjøpskostnaden etter utrullingsplanen for trygghets- og mestrings teknologi
- Montering og opplæring ved oppstart – estimert tidsbruk til montering og opplæring for alle dagens brukere av teknologi, samt estimater på dette for planlagte trygghetspakker i 2017
- Prosjektledelse – andel av stillingen til prosjektlederen i Værnesregionen og prosjektmedarbeideren i kommunen
- Fagarbeider programmering og support – andel av stillingen til fagarbeideren i Værnesregionen i prosjektperioden

Løpende driftskostnader

Det ble inkludert følgende driftskostnader:

- Koordinator velferdsteknologi – stillingen til koordinatoren i Værnesregionen i 2017
- Lokal ressursperson – 20%-stilling til koordinator for velferdsteknologi i kommunen
- Fagarbeider programmering og support – videreføring av stillingen i daglig drift i 2017
- Responstjenesten – estimert tidsbruk til håndtering av alarmer fra velferdsteknologi for alle dagens brukere av teknologi, samt estimater på dette for planlagte trygghetspakker i 2017
- Drift og vedlikehold av teknologi – estimert tidsbruk og utbetalinger til leverandører
- Opplæring i tjenesten - estimert tidsbruk til generell opplæring av medarbeidere i velferdsteknologi

3.4 Oppsummert gevinstvurdering

Netto nåverdi for utrulling av trygghets- og mestrings teknologi i Frosta kommune i 2015-2017 er NOK 7,5 mill. Nåverdien tar ikke betraktning at kommunen har fått tilskudd fra Helsedirektoratet. Dersom tilskudd fra Helsedirektoratet betraktes som «inntekter» for kommunen er nåverdien lik NOK 7,8 mill. Positiv netto nåverdi viser at de økonomiske gevinstene overstiger kostnadene, og at satsingen på velferdsteknologi er lønnsomt for kommunen. Forventede gevinster forsvarer investeringer i innføring av teknologi og bruk av ressurser i daglig drift.

Kommunen anser kvalitative gevinster som de viktigste effektene fra innføring av trygghets- og mestrings teknologi. Tjenesteytere, brukere og pårørende har opplevd økt kvalitet på tjenestene og økt kvalitet på brukerne. Disse effektene vil påvises gjennom oppfølging av indikatorer i daglig drift og følgeforskningen.

71,7 % av de økonomiske gevinstene er unngåtte kostnader, og 28,3 % er spart tid. Det er større usikkerhet knyttet til unngåtte kostnader ift. spart tid. Unngåtte kostnader bør betraktes som sannsynlige, og ikke beviste gevinster. Mer detaljert fordeling av gevinster vises i tabellen under.

Nåverdien er fordelt mellom årene på følgende måte:

- 2015: NOK 0,22 mill.
- 2016: NOK 2,66 mill.
- 2017: NOK 4,59 mill.

Det er større usikkerhet knyttet til gevinster i 2017. Realisering av disse gevinstene forutsetter at kommunen følger utrullingsplanen i kapitlet 3.1, og gjør gode valg rundt mottakere av teknologien.

Gevinstestimaterne er et potensial, ikke faktiske gevinster. Det kreves systematisk arbeid med realisering av gevinstene. Spart tid i tjenestene må omsettes til verdi for kommunen og brukerne, og unngåtte innleggelses på korttid- og langtidsopphold må følges opp med bevisste valg rundt om-disponering av sykehjemsplasser. Kapittel 4 angir kommunens plan for realisering av gevinster.

GEVINSTER - ØKT KVALITET

Gevinst	Resultatindikator	Kilde	Nullpunkt	Målverdi	Når kvalitetsgevinster blir synlige		
					2015	2016	2017
Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester	Total ADL-scoren iht. IPLOS	Tall hentes fra IPLOS-statistikken i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Opprettholde lengst mulig	x	x	x
Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, mestring og bevegelsesfrihet	Fem enkle smilefjesspørsmål legges inn på tiltaket "Evaluering" i Profil	Primærkontakter stiller spørsmålene under evalueringssamtale med brukere	Kun evaluering i etterkant av tiltaket	Positive svar på alle fem spørsmål	x	x	x
Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet	Fem enkle smilefjesspørsmål legges inn på tiltaket "Evaluering" i Profil	Primærkontakter stiller spørsmålene under evalueringssamtale med pårørende	Kun evaluering i etterkant av tiltaket	Positive svar på alle fem spørsmål	x	x	x
	Antall avlastningsopphold per kvartal	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Minimere avlastningsopphold			
Bedre arbeidshverdag for ansatte - økt trygghet og redusert stressnivå	Ansattundesøkelse ved prosjektets slutt + kontinuerlig dialog med lederne	Nettbasert undersøkelse med flervalg-svar + lederoppfølging	Måles ikke, kun post-evaluering	Positive evalueringer fra de fleste ansatte	x	x	x
Medisiner gis til riktig tid	Antall avvik på medisinbehandling per kvartal for brukere av elektronisk medisineringsstøtte	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Minimere antall avvik	x	x	x
Unngått bruk av tvang og makt	Antall avvik på bruk av tvang og makt for brukere av lokaliseringsteknologi per kvartal	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Minimere antall avvik	x	x	x

GEVINSTER – UNNGÅTT KOSTNAD

Gevinst	Resultatindikator	Kilde	Nullpunkt	Målverdi	Unngåtte kostnader per år ('000 NOK)		
					2015	2016	2017
Utsatt behov for hjemmetjenester	Antall vedtakstimer med hjemmesykepleie per uke - registrerer hvor mange måneder antallet forblir 0	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	0 timer for brukere som ikke har tjenester	0 timer forblir lengst mulig	-	633	698
Unngåtte skader som kan føre til innleggelse på korttidsopphold eller sykehus, og økt bistandsbehov	Antall innleggelses på korttidsopphold per kvartal	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Redusere eller holde stabilt	-	345	345
	Antall innleggelses på sykehus per kvartal	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Redusere eller holde stabilt	-	-	-
Utsatt behov for institusjonsplass eller bemannet omsorgsbolig	Antall måneder fra tildeling av velferdsteknologi til overføring til institusjon eller bemannet omsorgsbolig	Evt. tidspunkt for overføringen blir hentet fra brukernes tjenestebilde i Profil og registrert i en Excel-oversikt	Brukeren er ikke på institusjon eller bemannet omsorgsbolig	Brukeren bor hjemme lengst mulig	293	763	1526
Unngått oppbemanning på bemannede omsorgsboliger knyttet til håndtering av uro og konflikter og nattilsyn	Overtids-/innleieforbruk på institusjoner og bemannede omsorgsboliger per måned i NOK	Avdelingslederne følger opp indikatoren allerede. Det introduseres ikke ny rapportering, men videreføres eksisterende praksis.	Nullpunktet er registrert per institusjon / bemannet omsorgsbolig	Minimere forbruk av overtid/ innleie	112	1079	705
Redusert korttids sykefravær pga. bedre hverdag og redusert stress for ansatte	Korttids sykefravær per måned	Avdelingslederne følger opp indikatoren allerede. Det introduseres ikke ny rapportering, men videreføres eksisterende praksis.	Nullpunktet er registrert per avdeling	Redusere eller holde stabilt	-	-	-

GEVINSTER - SPART TID

Gevinst	Resultatindikator	Kilde	Nullpunkt	Målverdi	Sparte årsverk per år ('000 NOK)		
					2015	2016	2017
Spart tid på leteaksjoner	Evaluering ved prosjektets slutt	Vurdering i skyggeregnskap	Registreres per bruker	0 leteaksjoner	61	140	705
Redusert antall besøk av hjemmetjenesten	Antall besøk med hjemmesykepleie per uke	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Redusere eller holde stabilt	9	127	1527
	Vedtaksstid med hjemmesykepleie per uke	Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Nullpunktet registreres per bruker	Redusere eller holde stabilt			

KOSTNADER - INVESTERINGER

Investering	Beskrivelse	Investeringer per år ('000 NOK)		
		2015	2016	2017
Innkjøp av sensorer og alarmer	Innkjøp etter utrullingsplanen for trygghets- og mestringsteknologi	22	2	17
Montering og opplæring ved oppstart	Montering hjemme hos brukeren, opplæring for brukere og ansatte	53	14	118
Prosjektledelse	Andel av stillingen til prosjektlederen i Værnesregionen og lokal prosjektmedarbeider	106	160	-
Fagarbeider programmering og support	Andel av stillingen til fagarbeider programmering og support i Værnesregionen	40	40	-

KOSTNADER - LØPENDE DRIFTSKOSTNADER

Løpende driftskostnader	Beskrivelse	Driftskostnader per år ('000 NOK)		
		2015	2016	2017
Koordinator velferdsteknologi	Andel av stillingen for koordinatoren i Værnesregionen	-	-	45
Lokal ressursperson	Lokal ressursperson i daglig drift - 20 %-stilling	-	-	92
Fagarbeider programmering og support	Andel av stillingen til fagarbeider programmering og support i Værnesregionen	-	-	40

Responstjenesten	Mottak av alarmer, utrykning og feilretting	9	42	96
Drift og vedlikehold av teknologi	Tidsbruk og utbetalinger til leverandører	17	57	129
Opplæring i tjenesten	Felles opplæring i velferdsteknologi	8	8	8

4. Gevinstrealiseringsplan

Kapitlet inneholder plan for realisering av gevinstene fra trygghets- og mestrings teknologi i Frosta kommune. Kapitlet beskriver de viktigste tiltakene for å realisere gevinstene samt roller og ansvar for gevinstrealiseringsarbeidet.

Frosta kommune har hatt et høyt fokus på forankring på ledernivå samtidig med at gevinstrealiseringsplanen ble utarbeidet. Det er prosjektmedarbeiderne i regionen, som har koordinert og utført mye av skrivearbeidet i planen. Prosjektmedarbeiderne jobber i de utøvende tjenestene, enten i hjemmetjenesten eller i fysio/ergotjenesten. De ser derfor bredden i tjenestefeltet både i kompleksitet og arbeidsoppgaver. PA Consulting gjennomførte 2 workshops ved oppstart av arbeidet med gevinstrealiseringsplanen, her deltok prosjektmedarbeiderne hele dager, og de utarbeidet et felles utgangspunkt/parametere som senere ble redigert lokalt. I disse to dagene hadde vi også møter med avdelingslederne, med den hensikt å øke bevisstheten på gevinster og oppfølging i drift.

Skyggeregnskapene ble utarbeidet sammen med eller i samråd med avdelingslederne, parametere for endrings- og gevinstoversikt og gevinstrealiseringsplanen er gjennomgått med avdelingslederne/lederne for hjemmebasert omsorg. Det er også forankret hos etatsjefene for helse og omsorg i alle kommuner løpende underveis i prosessen. Etter at planen er ferdig, skal den opp til politisk orientering. Da vil arbeidet med oppfølging og fokus på gevinster synliggjøres, og en vil oppnå en bedre implementering.

Lederne har gitt uttrykk for at det fra deres side legges ned mye arbeid i oppfølging og ansvar for daglig drift. Det er derfor viktig med forståelse for at arbeidet med oppfølging av gevinster må være enkelt. Parametere er av den grunn utarbeidet etter innspill fra lederne, og det har vært fokus på å utvikle målbare parametere som skal være lett tilgjengelig, enkle å følge opp i praksis, samt ha realistiske målbare punkter.

Når man er over fra prosjekt til drift kan man ikke i like stor grad basere seg på de som per i dag er frikjøpt for implementering av velferdsteknologi til å følge opp gevinster. De skal etter prosjektperioden være ressurspersoner på implementering av velferdsteknologi i tjenesten, men det er lederne som skal ha ansvar for oppfølging av gevinster. Prosjektmedarbeiderne skal bistå lederne med oppfølging og dokumentering av gevinster ut 2016.

Gevinst	Tiltak for å realisere gevinsten	Frist for tiltak	Ansvarlig for tiltak	Resultatindikator	Hvordan måle og rapportere	Når gevinsten blir realisert	Hvordan gevinsten omsettes	Gevinst-ansvarlig
Utsatt behov for hjemmetjenester	Definere langsiktige mål og satsinger for velferdsteknologi i hver enkelt kommune.	2017	Sektorleder og kommunestyre	Skyggeregnskap: Kommunene vurderer for hver enkelt bruker hvilke hjemmetjenester de ville mest sannsynlig fått tildelt hvis de ikke fikk velferdsteknologi. Det blir utregnet kostnader spart på redusert vedtakstid og kjøretid. Indikator som følges opp i daglig drift: Antall vedtakstimer med hjemmesykepleie per uke - registrerer hvor mange måneder antallet forblir 0"	Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt. Indikator som følges opp i daglig drift: Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Kortsiktig og langsiktig effekt - noen tjenester blir utsatt umiddelbart, mens andre tjenester blir utsatt på kort sikt.	Kompetanseheving Bedre rom for å bruke riktig kompetanse på riktig sted i tjenestetilbudet, og kvalitetssikre tjenesten Muligheten til å betjene flere brukere på samme bemanningsnivå Tid til å kvalitetssikre dokumentasjonspraksis	Overordnet ansvar – Sektorleder Ansvar i daglig drift – Enhetsleder
	Sikre gode rutiner for kartlegging av brukere før innføring av velferdsteknologi	Kontinuerlig arbeid	Ansvarspersoner for velferdsteknologi og forvaltnings-/tjenestekontor					
	Sikre tverrfaglig samarbeid rundt brukernes behov, slik at velferdsteknologi ses i sammenheng med andre tiltak	Kontinuerlig arbeid	Enhetsleder					
	Sikre samarbeid med pårørende og nettverk	Kontinuerlig arbeid	Gruppeleder/ Enhetsleder					
	Styrke dokumentasjonspraksis - sikre at IPLOS holdes oppdatert	Kontinuerlig arbeid	Enhetsleder					
	Utføre faste møter med forvaltnings-/tjenestekontor. Formålet er å styrke samarbeid med forvaltnings-/tjenestekontor og oppfordre dem til å tenke velferdsteknologi fremfor institusjonsplass	Hver måned	Enhetsleder					
	Gjennomføre opplæring i velferdsteknologi for forvaltningskontor. Formålet er å bevisstgjøre dem om velferdsteknologi, og hvordan den kan brukes til å utsette institusjonsopphold.	Kontinuerlig arbeid	Ansvarsperson for velferdsteknologi					
	Etablere obligatorisk e-læringskurs om velferdsteknologi for alle ansatte.	Nytilsatte må gjennomføre før første arbeidsdag. Alle ansatte innen 1/11-16.	Enhetsleder					
	Utføre internundervisning, hospitering, workshoper for ansatte.	Kontinuerlig etter behov	Ansvarsperson velferdsteknologi					
Pålegge ansatte til å "lese seg opp" på prosedyrer, veiledninger og tjenesteforløp på kvalitetssystem i daglig arbeid.	Kontinuerlig arbeid	Enhetsledere						

	<p>Holde prosedyrer og arbeidsbeskrivelser oppdatert på kvalitetssystem.</p>	Kontinuerlig arbeid	Ansvarsperson velferdsteknologi har ansvar for å lage prosedyre. Systemansvarlig må sørge for å legge prosedyrene inn.					
	Utarbeide informasjonsfoldere for brukere, pårørende, befolkning og politikere.	`2016	Ansvarsperson velferdsteknologi og forvaltningskontor					
	Etablere systemansvarlige og ansvarspersoner for velferdsteknologi i hver enkelt kommune.	`2016	Sektorleder					
	Sikre at ledelsen støtter opp under satsingen på velferdsteknologi	`2016	Sektorleder					
	Etablere ambassadører for velferdsteknologi i hver enkelt avdeling.	2016	Enhetsledere					
	Sikre lagerkapasitet for velferdsteknologi	2020	Sektorleder					
	Etablere 24/7 driftssenter for velferdsteknologi	`2020	Sektorleder					
	Utføre dialogmøter med nettleverandører for å påvirke dem til utbygging/utbedring av nett	`2017	Værnesregionen IT					
Unngåtte skader som kan føre til innleggelse på korttidsopphold eller sykehus, og økt bistandsbehov	Samme som for punkt 1.	Se punkt 1.	Se punkt 1.	<p>Skyggeregnskap: Kommunene registrerer antall innleggelser på korttidsopphold og sykehus før og etter innføring. På bakgrunn av tallene gjøres det vurdering om unngåtte opphold.</p> <p>Indikatorer som følges opp i daglig drift: Antall innleggelser på</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift: Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt</p>	Varierer per bruker - for noen kan man se raskt effekt, mens for andre kan det ta flere år	<p>Frigjør institusjonsplasser til de med sterkest behov</p> <p>Fleksibilitet i tjenesten slik at man unngår "overliggerere"</p> <p>Unngått økning i tjenester på sikt</p>	<p>Overordnet ansvar – Sektorleder</p> <p>Ansvar i daglig drift – Enhetsleder</p>

				korttidsopphold og sykehus per kvartal				
Utsatt behov for institusjonsplass	Samme som for punkt 1.	Se punkt 1.	Se punkt 1.	<p>Skyggeregnskap: Kommunene vurderer for hver enkelt bruker hvorvidt det blir unngått plass på institusjon og omsorgsbolig, og for hvor mange måneder.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift: Antall måneder fra tildeling av velferdsteknologi til overføring til institusjon eller omsorgsbolig</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift: Evt. tidspunkt for overføringen blir hentet fra brukernes tjenestebilde i Profil og registrert i en Excel-oversikt. Indikatoren registreres og følges opp av avdelingslederne hver kvartal.</p>	Langsiktig effekt - tar ofte mange år å få den realisert.	Frigjør institusjonsplasser til de med sterkest behov	Overordnet ansvar – Sektorleder
						For noen brukere kan man se rask effekt - utsatt vedtak om institusjonsplass.	Fleksibilitet i tjenesten slik at man unngår "overliggerere"	Ansvar i daglig drift – Enhetsleder
Unngått oppbemanning ifht bruk av natttilsyn	Samme som for punkt 1. Oppfølging av forbruket på overtid og innleie.	Se punkt 1. Kontinuerlig arbeid	Se punkt 1. Avdelingsledere	<p>Skyggeregnskap: Kommunene vurderer antall timer med overtid/innleie som er unngått som følge av implementering av velferdsteknologi.</p> <p>Indikatorer som følges opp i daglig drift: Ingen indikatorer som er rettet spesifikt mot velferdsteknologi. Avdelingsledere følger opp overtid-/innleieforbruk på generell basis.</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift: Ingen spesiell oppfølging rettet mot velferdsteknologi. Det følges opp daglig praksis med oppfølging av overtid-/innleieforbruk på generell basis.</p>	Kortsiktig effekt - innen en måned eller raskere	Sparer midler i budsjettet	Overordnet ansvar – Sektorleder Ansvar i daglig drift – Enhetsleder
Spart tid på leteaksjoner	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	<p>Skyggeregnskap: Kommunene estimerer spart tid på</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider</p>	Kortsiktig effekt - leteaksjoner	Bedre rom for å bruke riktig kompetanse på	Overordnet ansvar – Sektor-

				<p>unngåtte leteaksjoner for hver enkelt bruker.</p> <p>Indikatorer som følges opp i daglig drift: Tidsforbruket på leteaksjoner blir ikke fulgt opp i daglig drift pga. mangel på gode indikatorer.</p>	<p>skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Blir ikke fulgt opp i daglig drift.</p>	<p>blir unngått så raskt teknologien er tatt i bruk</p>	<p>riktig sted i tjenestetilbudet, og kvalitetssikre tjenesten</p> <p>Muligheten til å betjene flere brukere på samme bemanningsnivå</p> <p>Tid til å kvalitetssikre dokumentasjonsprosiser</p>	<p>leder</p> <p>Ansvar i daglig drift – Enhetsleder</p>
Redusert antall besøk av hjemmetjenesten	Samme som for punkt 1.	Se punkt 1.	Se punkt 1.	<p>Skyggeregnskap: Kommunene vurderer for hver enkelt bruker hvilke hjemmetjenester som ble redusert som følge av implementering av velferdsteknologi. Det blir utregnet kostnader spart på redusert vedtakstid og kjøretid.</p> <p>Indikatorer som følges opp i daglig drift: Antall besøk og vedtakstid med hjemmesykepleie per uke</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift: Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt.</p>	<p>Kortsiktig effekt - innen en måned eller raskere</p>	<p>Bedre rom for å bruke riktig kompetanse på riktig sted i tjenestetilbudet, og kvalitetssikre tjenesten</p> <p>Muligheten til å betjene flere brukere på samme bemanningsnivå</p> <p>Redusert antall personer å forholde seg til for brukeren</p> <p>Tid til å kvalitetssikre dokumentasjonsprosiser</p>	<p>Overordnet ansvar – Sektorleder</p> <p>Ansvar i daglig drift – Enhetsleder</p>
	Melde inn endringer i tjenestebehovet raskt.	Kontinuerlig arbeid	Gruppeleder Enhetsleder					
Opprettholdelse av funksjonsnivå og utsatt økning av tjenester	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	<p>Skyggeregnskap: Kommunene registrerer utviklingen i brukernes IPLOS-score i skyggeregnskapet.</p> <p>Indikatorer som følges opp i daglig drift: Total ADL-scoren iht. IPLOS</p>	<p>Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt.</p> <p>Indikator som følges opp i daglig drift:</p>	<p>Langsiktig effekt - 6 mnd eller mer</p>	<p>Unngått økning i tjenester</p> <p>Bedre livskvalitet for brukeren</p>	<p>Overordnet ansvar – Sektorleder</p> <p>Ansvar i daglig drift – Enhetsleder</p>
	Brukere blir motivert til å gå mer ut og være mer aktive gjennom daglig oppfølging.	Kontinuerlig arbeid	Gruppeleder Enhetsleder					

					Tall hentes fra IPLOS-statistikken i Profil og legges inn i en Excel-oversikt			
Økt livskvalitet for brukere - økt trygghet, økt mestring, økt frihet og bedre nattesøvn	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	Indikatorer som følges opp i daglig drift: Det brukes 4-5 enkle smilefjesspørsmål for evaluering av tiltakene.	Indikatorer som følges opp i daglig drift: Individuell oppfølging ivaretas av gruppeleder/tjenesteansvarlig. Spørsmålene legges inn på tiltaket "Evaluering" i Profil.	Varierer per bruker - tar ofte flere måneder	Bedre liv for brukere	Overordnet ansvar – Sektorleder
	Legge inn 4-5 smilefjesspørsmål under evaluering av tiltakene knyttet til velferdsteknologi	Ved evaluering av tiltak	Gruppeleder Enhetsleder					
	Sikre foraer for etisk refleksjon i arbeidshverdagen	Kontinuerlig Fellesrapport	Enhetsledere					
Medisiner gis til riktig tid	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	Skyggeregnskap: Kommunene registrerer utviklingen i antall avvik på medisinbehandling i skyggeregnskapet. Indikatorer som følges opp i daglig drift: Antall avvik på medisinbehandling per kvartal for brukere av elektronisk medisineringsstøtte	Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt. Indikator som følges opp i daglig drift: Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Kortsiktig effekt - ingen en måned eller raskere	- Bedre tjenester	Overordnet ansvar – Sektorleder
Unngått bruk av tvang og makt	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	Skyggeregnskap: Kommunene registrerer utviklingen i antall avvik på medisinbehandling i skyggeregnskapet. Indikatorer som følges opp i daglig drift: Antall avvik på bruk av tvang og makt per kvartal	Skyggeregnskap: Prosjektmedarbeidere utarbeider skyggeregnskap per bruker vår 2016. Skyggeregnskapet blir oppdatert/validert ved prosjektets slutt. Indikator som følges opp i daglig drift: Tall hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Kortsiktig effekt - ingen en måned eller raskere	Bedre tjenester	Overordnet ansvar – Sektorleder
	Sikre foraer for etisk refleksjon i arbeidshverdagen	Kontinuerlig Fellesrapport	Enhetsleder					
	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.					

Økt livskvalitet for pårørende - redusert belastning, frigjort tid og økt trygghet	Legge inn 4-5 smilefjesspørsmål under evaluering av tiltakene knyttet til velferdsteknologi	Ved evaluering av tiltak	Gruppleder/ Enhetsleder	Indikatorer som følges opp i daglig drift: Det brukes 4-5 enkle smilefjesspørsmål for evaluering av tiltakene. Det følges opp i tillegg antall innleggelses på avlastningsopphold per kvartal.	Indikatorer som følges opp i daglig drift: Individuell oppfølging ivaretas av gruppleder/enhetsleder. Spørsmålene legges inn på tiltaket "Evaluering" i Profil. Tall på avlastningsopphold hentes fra brukernes tjenestebilde i Profil og legges inn i en Excel-oversikt	Varierer per bruker - tar ofte flere måneder	Økt trygghetsfølelse for pårørende Synliggjøring av tjenestekvalitet, bedre omdømme	Overordnet ansvar – Sektorleder Ansvar i daglig drift – Enhetsleder
	Sikre foraer for etisk refleksjon i arbeidshverdagen	Kontinuerlig Fellesrapport	Enhetsleder					
Bedre arbeidshverdag for ansatte - økt trygghet og redusert stressnivå	Samme som for punkt 1	Se punkt 1.	Se punkt 1.	Ansattundersøkelse : Det utføres en enkel ansattundersøkelse ved prosjektets slutt. Oppfølging i daglig drift: Ansatte følges opp i daglig drift.	Ansattundersøkelse : Nettbasert undersøkelse med flervalg-svar. Oppfølging i daglig drift: Enhetsleder følger opp ansatte etter daglig praksis.	Varierer per ansatt - tar ofte flere måneder	Mulighet for kompetanseheving Redusert sykefravær Bedre arbeidsmiljø Mulighet til å gi bedre tjenester til brukere	Overordnet ansvar – Sektorleder Ansvar i daglig drift – Enhetsleder
	Opprette forum med ansatte for refleksjon rundt egen arbeidshverdag etter innføring av velferdsteknologi	Kontinuerlig Fellesrapport	Enhetsleder					

5. Rapportering

[Dette kapitlet fylles ikke ut når planen leveres mai 2016. Kapitlet brukes når din kommune skal rapportere på gevinstrealisering.]

[Skriv en kort introduksjon til rapporten. Forklar bakgrunn for rapportering, og hvordan denne rapporten ble utarbeidet.]

[Beskriv kort status for gevinstrealisering. Forklar hvorvidt dere har oppnådd forventede gevinster. Oppsummer realiserte gevinster knyttet til økt kvalitet, unngåtte kostnader og spart tid. Beskriv faktorer som har påvirket god eller manglende måloppnåelse.]

5.1 Oppdatert gevinstvurdering

[Oppdater tallene for de vurderte gevinstene og kostnadene på bakgrunn av dokumenterte fakta og tall i kommunen. Oppdatert gevinstvurdering skal inneholde faktiske realiserte gevinster, faktiske kostnader og endelige resultatindikatorer. Beskriv kort tallgrunnlaget for de faktiske målingene. Se verktøyet «[Gevinstkartlegging](#)» på [samveis.no](#) for mer veiledning.

Beskriv kort hvorvidt faktiske gevinster og kostnader sammenfaller med forventede gevinster og kostnader som ble levert mai 2016. Forklar årsakene for eventuelle avvik.]

GEVINSTER - ØKT KVALITET								
Gevinst	Resultatindikator	Nullpunkt	Målverdi	Når kvalitetsgevinster blir synlige				
				2016	2017			
[Teknologi 1]								
[Teknologi 2]								
[Teknologi 3]								

GEVINSTER - UNNGÅTTE KOSTNADER

Gevinst	Resultatindikator	Nullpunkt	Målverdi	Unngåtte kostnader per år ('000 NOK)				
				2016	2017			
[Teknologi 1]								
[Teknologi 2]								
[Teknologi 3]								
GEVINSTER - SPART TID								
Gevinst	Resultatindikator	Nullpunkt	Målverdi	Sparte årsverk per år				
				2016	2017			
[Teknologi 1]								
[Teknologi 2]								
[Teknologi 3]								
KOSTNADER - INVESTERINGER								
Investering	Beskrivelse	Investeringer per år ('000 NOK)						
		2016	2017					
[Teknologi 1]								
[Teknologi 2]								
[Teknologi 3]								

KOSTNADER - LØPENDE DRIFTSKOSTNADER						
Løpende driftskostnader	Beskrivelse	Driftskostnader per år ('000 NOK)				
		2016	2017			
[Teknologi 1]						
[Teknologi 2]						
[Teknologi 3]						
Nåverdi ('000 NOK) = [legg inn beløpet]						

Gvinster

[Angi gevinst 1]

[Beskriv alle faktiske realiserte gevinster. Forklar hvordan gevinstene ble målt og dokumentert. Beskriv hvordan gevinstene ble omsatt – f.eks. hva brukte kommunen frigjort tid til?]

[Angi gevinst 2]

[Beskriv alle faktiske realiserte gevinster. Forklar hvordan gevinstene ble målt og dokumentert. Beskriv hvordan gevinstene ble omsatt – f.eks. hva brukte kommunen frigjort tid til?]

[Angi gevinst ...]

[Beskriv alle faktiske realiserte gevinster. Forklar hvordan gevinstene ble målt og dokumentert. Beskriv hvordan gevinstene ble omsatt – f.eks. hva brukte kommunen frigjort tid til?]

Ikke-dokumenterte gevinster

[Beskriv kort gevinstene som ikke er dokumentert. Forklar hvorfor dere ikke klarte å dokumentere gevinstene.]

Kostnader

Investeringer

[Beskriv kort faktiske investeringer som ble gjort.]

Løpende driftskostnader

[Beskriv kort faktiske løpende driftskostnader.]

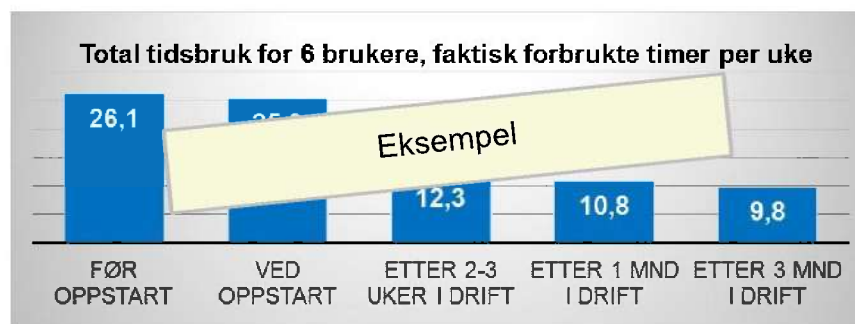
[Legg gjerne ved støtteberegningene for gevinstvurderingen og estimerer per bruker/brukergruppe.]

5.2 Målinger på resultatindikatorene

[Legg inn målinger over tid for valgte resultatindikatorer. Se verktøyet [«Gevinstoppfølging»](#) på samveis.no for mer veiledning.]

Gevinst	Resultatindikator	Målverdi	Målinger											
			[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]	[dato]
[Oppgi gevinst]	[Oppgi resultatindikator]	100	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106
EKSEMPLER:														
Mindre tid forbrukt på medisinerings av pasienter	Antall timer med hjemmesykepleie per uke for 10 brukere av Pilly	66	70	70,1	70	67	67	67	66,5	66,8	66	65,4	65,5	65
Færre avvik i medisinerings av pasienter	Gjennomsnittlig antall avvik per måned per bruker av Pilly	0	1,9	2	2	2,1	1,8	1,9	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7	1,5

[Legg gjerne inn grafer som gjenspeiler utvikling i resultatindikatorene over tid. Beskriv alle grafer i en forklarende tekst.]

5.3 Gevinstoppfølging i drift

[Beskriv hvordan din kommune skal følge opp gevinstene i drift etter prosjektet er ferdig. Forklar rapporteringsstrukturer, roller og ansvar i gevinstrealiseringsarbeidet. Se verktøyet [«Gevinstoppfølging»](#) på samveis.no for mer veiledning.]

5.4 Læringspunkter

[Oppsummer kommunens viktigste læringspunkter knyttet til gevinstrealiseringsarbeid.]

- Legg gjerne inn korte kulepunkter.]